

www.ketab.ir

تحلیل خطاهای آوایی فارسی آموزان

در چارچوب نظریه بهینگی و ارائه راهکارهای آموزشی

افتخار سادات هاشمی

ابوالقاسم غیاثی

سرشناسه	هاشمی، افتخارسادات، ۱۳۵۹ -
عنوان و نام پدیدآور	تحلیل خطاهای آوایی فارسی آموزان در چارچوب نظریه بهیمنگی و ارائه راهکارهای آموزشی / افتخارسادات هاشمی، ابوالقاسم غیاثی
مشخصات نشر	قم : مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)، ۱۴۴۳ ق - ۱۴۰۶
مشخصات ظاهری	۱۲۶ ص؛ جدول
شابک	978-622-315-068-5
وضعیت فهرست نویسی	فبا
بایگداشت	واژه‌نامه
بایگداشت	کتابنامه: ص [۱۱۵] - ۱۲۰
موضوع	فارسی -- آوانگاری Persian language -- Phonetics فارسی -- آوانویسی Persian language -- Transliteration فارسی -- تلفظ Persian language -- Pronunciation آوانگاری -- مطالعات تطبیقی Phonetics -- Comparative studies آوانویسی -- مطالعات تطبیقی Transliteration -- Comparative studies فارسی -- راهنمای آموزشی -- خارجیان Persian language -- Study and teaching -- Foreign speakers
شناسه افزوده	غیاثی راجع، ابوالقاسم، ۱۳۵۹ -
شناسه افزوده	جامعه المصطفی (ص) العالمية، مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)
شناسه افزوده	Almustafa International UniversityAlmustafa International Translation and Publication center
رده بندی کنگره	PR7۷۰۲
رده بندی دیویی	۴۹۱/۵
شماره کتابشناسی ملی	AV۷۷۲۰۵
مربح تولید: مرکز آموزشی زبان و معارف اسلامی	
این کتاب با کافه حمایتی منتشر شده است	
این کتاب با دستور ریاست محترم المصطفی (ص) و مدیر انتشارات در اسفند ماه ۱۴۰۰ به چاپ رسید	

BA0512

(فرزیند ۳۰)

تحلیل خطاهای آوایی فارسی آموزان در چارچوب نظریه بهیمنگی؛ و ارائه راهکارهای آموزشی

مؤلفان: افتخارسادات هاشمی و ابوالقاسم غیاثی

چاپ اول: ۱۴۰۰ / ۴۴۳ ق

ناشر: مرکز بین‌المللی ترجمه و نشر المصطفی (ص)

● چاپ: چاپخانه دیجیتال المصطفی (ص) ● قیمت: ۳۴۰,۰۰۰ ریال ● شمارگان: ۵۰۰

مراکز پخش

◀ ایران، قم، خیابان معلم غربی (حجتیه)، نبش کوچه ۱۸، تلفن: ۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۶۱۳۴

تلفکس: (داخلی ۱۰۵) / ۹۸ ۲۵ ۳۷۸۳۹۳۰۵

◀ ایران، قم، بلوار محمد امین، سه راه سالاریه، تلفن: ۹۸ ۲۵ ۳۲۱۳۳۱۰۶

📧 @pub_almustafa

🌐 pub-almustafa.ir

✉ miup@pub.miu.ac.ir

باسپاس از دست اندرکارانی که ما را در تولید این اثر یاری رساندند.

● مدیر انتشارات: مصطفی نویخت ● مدیر تولید: جعفر قاسمی ابهری

● ناظر فنی: سید محمد رضا جعفری ● ناظر گرافیک: مسعود مهدوی ● ناظر چاپ: ایوب جمالی

همه حقوق برای ناشر محفوظ است

با توجه به هزینه‌ها و مشکلات عدیده، هر شخص حقیقی یا حقوقی که اقدام به چاپ، بازنویسی، کپی، تکثیر و یا هرگونه برداشت جهت تهیه کتاب و تبدیل آن به جزوه، CD، فایل PDF، اسکن، عکسبرداری و یا انتشار در فضای مجازی نماید، شرعاً مجاز نمی‌باشد و پیگرد قانونی خواهد داشت.

سخن ناشر

با پیروزی انقلاب شکوهمند اسلامی و در عصر جهانی شدن ارتباطات، پرسش‌ها و چالش‌های نوینی در حوزه علوم انسانی، فراروی اندیشمندان مسلمان قرار گرفت که برخاسته از مسئولیت دشوار حکومت در این عصر است؛ دورانی که پایبندی به دین و سنت در مدیریت همه جانبه کشورها بسیار چالش برانگیز می‌نماید. از این رو، مطالعات و پژوهش‌های به روز، جامع، منسجم و کاربردی در حوزه دین، بر اساس معیارهای معتبر جهانی و اندیشه‌های ناب و ژرف، بایسته و ضروری است و جلوگیری از انحرافات فکری و تربیتی پژوهندگان حوزه دین، مهم و مورد عنایت بنیان‌گذاران این شجره طیبه، به ویژه معمار بزرگ انقلاب اسلامی، امام خمینی رحمته الله علیه و مقام معظم رهبری علیه السلام می‌باشد.

جهانی شدن و گسترش سلطه فرهنگی غرب در سایه رسانه‌های فرهنگی و ارتباطی، اقتضا دارد که دانش پژوهان و علاقه‌مندان به این مباحث، با اندیشه‌های بلند و ارزش‌های متعالی آشنا شوند و این مهم، با ایجاد رشته‌های تخصصی، تولید متون جدید و غنی، گسترش دایره آموزش و تربیت سازمان‌یافته دانشجویان به سرانجام خواهد رسید. این فرایند، گاه در پرداختن به مباحث بنیادین و تدوین متون تخصصی تعریف می‌شود و گاه در نگارش بحث‌های علمی، اما نه چندان پیچیده و تخصصی به ظهور می‌رسد.

بالندگی مراکز آموزشی، در گرو نظام آموزشی منسجم، قانونمند و پویاست. بازنگری در متن‌ها و شیوه‌های آموزشی و پژوهشی و به روز کردن آنها نیز از این انسجام و پویایی و در نتیجه، نشاط علمی مراکز آموزشی و پژوهشی را در پی دارد.

«جامعة المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم العالمية» به عنوان بخشی از این مجموعه، که رسالت بزرگ تعلیم و تربیت طلاب غیر ایرانی را بر عهده دارد، تألیف متون درسی مناسب را سرلوحه تلاش خود قرار داده و تدوین و نشر متون درسی در موضوعات گوناگون علوم دینی، حاصل این فرایند است.

مرکز بین‌المللی

ترجمه و نشر المصطفی صلی الله علیه و آله و سلم

فهرست

۹	پیش‌گفتار
۱۱	فصل اول: آشنایی با کلیات
۱۱	مقدمه
۱۲	مزایای آموزش آواشناسی در آموزش زبان دوم / خارجی
۱۳	روش گردآوری داده‌ها و روش پژوهش
۱۵	آشنایی با اصطلاحات پرکاربرد
۱۸	ساختار کتاب
۱۹	خلاصه فصل
۲۱	فصل دوم: تاریخچه آموزش تلفظ
۲۱	مقدمه
۲۱	تاریخچه آموزش تلفظ در آموزش زبان
۲۳	۱. شیوه آموزش مستقیم
۲۳	۲. رویکردهای (آموزش) طبیعت‌مدار
۲۴	۳. جنبش اصلاحات
۲۵	۴. روش گفتاری - شنیداری و روش شفاهی
۲۵	۵. روش خاموش
۲۶	۶. روش یادگیری زبانی گروهی

۲۷. ۷. روش آموزش ارتباطی.....
۲۸. خلاصه فصل.....
۲۹. فصل سوم: آشنایی با نظریه بهینگی و بررسی مقابله‌ای زبان‌ها.....
۲۹. مقدمه.....
۲۹. نظریه بهینگی.....
۳۱. ۱. درون‌داد و برون‌داد.....
۳۱. ۲. زایشگرو گزینه‌ها.....
۳۳. ۳. ارزیاب.....
۳۳. ۴. محدودیت.....
۳۴. الف) محدودیت نشاننداری.....
۳۵. ب) محدودیت وفاداری (بایایی).....
۳۶. ۵. بهینگی و برون‌داد.....
۳۹. ۶. تابلو بهینگی.....
۴۱. ۷. فرضیه غنای پایه.....
۴۲. ۸. هم‌نویسی.....
۴۵. ۹. جایگشت.....
۴۶. ۱۰. بررسی مقابله‌ای زبان‌ها.....
۴۶. الف) نسخه قوی بررسی مقابله‌ای زبان‌ها.....
۴۷. ب) نسخه ضعیف بررسی مقابله‌ای زبان‌ها.....
۴۷. ج) نسخه تعدیل‌یافته بررسی مقابله‌ای زبان‌ها.....
۴۸. خلاصه فصل.....
۴۹. فصل چهارم: معرفی نظام آوایی زبان‌های مورد مطالعه.....
۴۹. مقدمه.....
۴۹. معرفی نظام آوایی زبان‌ها.....
۴۹. ۱. نظام آوایی زبان فارسی.....

۲. نظام آوایی زبان عربی ۵۱
۳. نظام آوایی زبان ترکی ۵۴
۴. نظام آوایی زبان فرانسه ۵۷
- خلاصه فصل ۵۹
- فصل پنجم: تحلیل خطاهای آوایی و ارائه راهکارهای آموزشی و ارزیابی ۶۱
- مقدمه ۶۱
- خطاهای آوایی ترک زبانان ۶۱
۱. خطای آوایی جایگزینی واکه افتاده پیشین /i/ به واکه افتاده پسین [a] ۶۲
۲. خطای آوایی جایگزینی واکه میانی پیشین /e/ با واکه افراشته پیشین [i] ۶۴
۳. علت خطای آوایی جایگزینی همخوان ملازی انسدادی /Gi/ با انسدادی نرمکامی [g] ۶۵
- خطاهای آوایی فرانسوی زبانان ۶۷
۱. خطای آوایی حذف همخوان چاکنای سایشی /v/ در ابتدای واژه ۶۷
۲. علت خطای آوایی جایگزینی واکه پیشین میانی /e/ با واکه پیشین افراشته [i] ۶۹
۳. جایگزینی همخوان انسایشی لثوی - کامی /dʒ/ با همخوان سایشی لثوی [ʒ] ۷۰
۴. جایگزینی همخوان انسدادی - ملازی /Gi/ با همخوان انسدادی - نرمکامی [g] ۷۲
- خطاهای آوایی عرب زبانان ۷۴
۱. خطای جایگزینی واکه میانی پیشین /e/ با واکه افراشته کوتاه پیشین [i] ۷۴
۲. خطای آوایی جایگزینی واکه افتاده پسین /a/ با واکه افتاده مرکزی کشش دار [a:] ۷۶
۳. خطای آوایی جایگزینی همخوان لبی - دندانی /v/ با ناسوده لبی - نرمکامی [w] ۷۸
۴. خطای جایگزینی همخوان انسدادی دولبی بی واک /p/ با همخوان انسدادی دولبی واکدار [b] ۷۹
۵. تأثیر الفبای فارسی ۸۱
- الف) خطای جایگزینی همخوان های لثوی /s/ و /z/ با همخوان های میان - دندانی [θ] و [ð] ۸۲
- ب) خطای جایگزینی همخوان های ساده با همخوان های نرم کامی شده عربی ۸۳
- ج) خطای جایگزینی همخوان های چاکنایی /ʔ/ و /h/ با همخوان های حلقی [ʕ] و [ħ] ۸۶
- د) خطای جایگزینی همخوان /Gi/ با همخوان ملازی سایشی واکدار [ʒ] ۸۶

۸۷	مهارت تلفظ؛ راهکارها و ارزیابی
۸۸	۱. عوامل مؤثر در یادگیری تلفظ زبان دوم / خارجی
۹۰	۲. ارتباط تلفظ با سایر مهارت‌های زبانی
۹۱	راهکارهای آموزش آوای زبان فارسی
۹۱	۱. نشانه‌های آوانگاری
۹۲	۲. تقویت شنیداری
۹۶	۳. تقویت بصری
۹۸	۴. تقویت لمسی
۱۰۰	۵. تکنیک صدای نمایشی
۱۰۱	۶. بازخورد صوتی
۱۰۱	۷. گسترش وسایل ارتباط جمعی
۱۰۳	ارزیابی تلفظ
۱۰۳	۱. ارزیابی تشخیصی
۱۰۵	۲. ارزیابی همراه با بازخورد
۱۰۶	خلاصه فصل
۱۰۷	فصل ششم: جمع‌بندی
۱۰۷	مقدمه
۱۰۷	تفاوت‌ها و شباهت‌های نظام آوایی زبان فارسی با سه زبان مورد بررسی
۱۱۰	منشاء خطاهای آوایی فارسی آموزان سه زبان مورد بررسی
۱۱۲	راهکارهای آموزشی و ارزیابی
۱۱۳	پیشنهادهایی برای مطالعات بیشتر
۱۱۴	خلاصه فصل
۱۱۵	منابع
۱۲۱	پیوست‌ها
۱۲۳	واژه‌نامه (فارسی - انگلیسی)